

Neljapäev, 11. juuni 2015

P8_TA(2015)0232

Strateegiline ja sõjaline olukord Musta mere piirkonnas pärast Krimmi ebaseaduslikku annekteerimist Venemaa poolt

Euroopa Parlamendi 11. juuni 2015. aasta resolutsioon strateegilise ja sõjalise olukorra kohta Musta mere piirkonnas pärast Krimmi ebaseaduslikku annekteerimist Venemaa poolt (2015/2036(INI))

(2016/C 407/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Ukraina kohta, eriti 15. jaanuari 2015. aasta resolutsiooni⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika merendusmõõtme kohta⁽²⁾, 12. septembri 2012. aasta resolutsiooni nõukogu aastaaruande kohta Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta⁽³⁾, 3. juuli 2012. aasta resolutsiooni idapartnerluse kaubandusaspекtide kohta⁽⁴⁾ ja 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 20. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu Musta mere strateegia kohta⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 17. märtsi 2014. aasta, 21. märtsi 2014. aasta ja 18. detsembri 2014. aasta järeldusi,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 17. novembri 2014. aasta ja 29. jaanuari 2015. aasta järeldusi Ukraina kohta,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu viimaseid 9. veebruari 2015. aasta ja 16. märtsi 2015. aasta avaldusi,
- võttes arvesse ELi assotsieerimislepinguid Ukraina, Moldova ja Gruusiaga,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa Föderatsiooni kohta ning viidates eelkõige 13. märtsi 2014. aasta resolutsioonile Venemaa sissetungi kohta Ukrainasse⁽⁷⁾, 17. aprilli 2014. aasta resolutsioonile Venemaa surve kohta idapartnerluse riikidele ja eelkõige Ida-Ukraina destabiliseerimise kohta⁽⁸⁾ ning 18. septembri 2014. aasta resolutsioonile Ukraina olukorra ning Euroopa Liidu ja Venemaa suhete hetkeseisu kohta⁽⁹⁾,
- võttes arvesse NATO Walesi tippkohtumise 5. septembri 2014. aasta deklaratsiooni,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0171/2015),

A. arvestades, et Musta mere piirkond on üks strateegiliselt tähtsamaid piirkondi maailmas ning väga oluline ELi ja selle liikmesriikide jaoks eelkõige julgeoleku ja kaitse tagamiseks, aga ka ELi naabruspoliitika ja idapartnerluse seisukohast; arvestades, et Euroopa Liidu ja asjaomase piirkonna riikide vahelise tugevama koostöö olulisust tunnistati ka Musta mere sünergiaga – 2008. aastal algatatud ELi piirkondliku poliitikaga; arvestades, et kõik püsivad pikaleveninud konfliktid Moldova Vabariigis (Transnistria), Gruusias (Lõuna-Osseetia ja Abhaasia) ning Mägi-Karabahhis toimuvad Musta mere piirkonnas;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0011.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0380.

⁽³⁾ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 77.

⁽⁴⁾ ELT C 349 E, 29.11.2013, lk 38.

⁽⁵⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 26.

⁽⁶⁾ ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 81.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0248.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0457.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0025.

Neljapäev, 11. juuni 2015

- B. arvestades, et Musta mere piirkond on Euroopa Liidu väga oluline välispiir;
- C. arvestades, et Euroopa Ülemkogu on karmilt hukka mõistnud Krimmi ja Sevastopoli annekteerimise Venemaa Föderatsiooni poolt, millega rikutakse ÜRO põhikirja, Pariisi hartat ja OSCE Helsingi lõppakti ning ka 1994. aasta Budapesti memorandumist tulenevaid Venemaa kohustusi, ning et Euroopa Ülemkogu ei tunnusta seda anneksiooni; arvestades, et Venemaa on tegutsenud eesmärgiga destabiliseerida olukorda Ida-Ukrainas; arvestades, et annekteerimise tagajärjel on kehtestatud piirangud ELi ja Krimmi vahelistele kaubandussuhetele;
- D. arvestades, et NATO on hukka mõistnud Venemaa Föderatsiooni sõjalise tegevuse eskaleerumise Krimmis ja selle ebaseadusliku ja seadusvastase annekteerimise ning Ida-Ukraina jätkuva ja tahtliku destabiliseerimise rahvusvahelist õigust rikkudes;
- E. arvestades, et sõjaline tasakaal Musta mere piirkonnas on pärast Krimmi ebaseaduslikku annekteerimist muutunud ning Venemaa ebaseaduslikult saavutatud kontrolli all on nüüd sadu kilomeetreid Krimmi rannikut ja sellega külgnevat mereala vastu NATO ja ELi merepiire; arvestades, et Venemaa on toetanud agressiivset tegevust Ukraina territooriumil;
- F. arvestades, et enne ebaseaduslikku annekteerimist oli Krimmis Venemaa maa- ja õhuvägesid minimaalselt ning nende ülesanne oli peamiselt kaitsta Venemaa Musta mere laevastiku põhibaasi Sevastopoli ja kahte sellega külgnevat mereväebaasi; arvestades, et Krimmi annekteerimine nõrgestas tõsiselt Ukraina relvajõudusid ja kahjustas eeskätt riigi mereväejõudusid, mille Venemaa sõjaväelased üle võtsid; arvestades, et annekteerimisele järgnenud sõjalise kohaloleku suurendamisega Krimmis ja Musta mere piirkonnas on Venemaa hakanud looma mere-, maa- ja õhuvägedest koosnevaid ühendatud ründejõudusid;
- G. arvestades, et Venemaa on pärast Krimmi annekteerimist kiirendanud Musta mere laevastiku laiendamist ja ajakohastamist; arvestades, et Musta mere laevastiku ajakohastamise kava on üks ambitsioonikamaid osi Venemaa riiklikus relvahankeprogrammis aastateks 2011–2020; arvestades, et 2014. aasta detsembris kiitis Venemaa valitsus heaks uue sõjalise doktriini, mille kohaselt peetakse NATOt Venemaa peamiseks julgeolekuohuks;
- H. arvestades, et 2007. aastal peatas Venemaa oma osalemise Euroopa tavarelvastuse piiramise lepingus; arvestades, et 11. märtsil 2015 lõpetas Venemaa osalemise Euroopa tavarelvastuse piiramise lepingu ühises nõuanderühmas ning on selle tagajärjel lepingust täielikult taganenud;
- I. arvestades, et Türgi on ELi kandidaatriik, NATO liikmesriik, mereväeriik, aktiivne piirkondlikus välispoliitikas osaleja ja ELi oluline partner, sealhulgas energia ja piiridega seotud julgeoleku valdkonnas; arvestades, et Türgi strateegiline asukoht on väga oluline ka teist suurt ohtu arvestades, millega NATO ja EL silmitsi seisavad – see on isehakanud Islamiriik (Da'esh); arvestades, et Türgi võib täita Musta mere piirkonna ohtude ja Da'eshi tõrjumisel olulist rolli; arvestades, et vaatamata sellele, et Türgi peab Krimmi annekteerimist Venemaa poolt ebaseaduslikuks, ei ole ta veel väljendanud annekteerimise ja selle tagajärgede kohta selget seisukohta; arvestades, et Türgi hiljutisi diplomaatilisi seisukohti, eriti naabruses aset leidvate konfliktide osas, on olnud võimalik mitmeti tõlgendada ja need ei ole olnud kooskõlas ELi ja NATO seisukohtadega; arvestades, et Türgi on strateegiline julgeolekupartner ja täidab Musta mere piirkonnas ainulaadset rolli, nagu on ette nähtud muu hulgas 1936. aasta Montreux' konventsiooniga;
- J. arvestades, et ELi reaktsioon Venemaa agressioonile Gruusia vastu ja Gruusia territoriaalse terviklikkuse rikkumisele 2008. aastal võis julgustada Venemaad tegutsema samamoodi ka Ukrainas; arvestades, et EL, NATO ja USA on mõistnud hukka 2014. aasta novembris ja 2015. aasta märtsis Venemaa ja Abhaasia ning Venemaa ja Lõuna-Osseetia separatistlike valitsuste vahel sõlmitud nn lepingud ning on uuesti kinnitanud oma toetust Gruusia suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele; arvestades, et need nn lepingud rikuvad rahvusvahelise õiguse aluspõhimõtteid ja Venemaa rahvusvahelisi kohustusi, sealhulgas 12. augusti 2008. aasta relvarahukokkuleppest tulenevaid kohustusi;

Neljapäev, 11. juuni 2015

- K. arvestades, et pärast Vene vägede poolt okupeerimist on Abhaasias, Lõuna-Osseetias Tshinvali piirkonnas ja kõige viimasena Krimmis toimunud inimõiguste rikkumised; arvestades, et Krimmis kannatavad inimõiguste rikkumiste all vähemusrühmad ja Vene okupatsiooni vastased, eriti põliselased krimmitatarlased, Ukraina-meelsed ja kodanikuühiskonna aktivistid ning inimesed, kes soovisid säilitada oma Ukraina kodakondsuse;

Muutus Musta mere piirkonna strateegilises ja julgeolekuolukorras

1. toetab kindlalt seda, et Krimmi ebaseaduslikku annekteerimist Venemaa poolt ei tunnustata; väljendab uuesti oma toetust Ukraina sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele kooskõlas ÜRO põhikirjaga, eriti selle artikliga 2; toetab täielikult Euroopa Ülemkogu järeldusi, mille kohaselt EL ei tunnusta Krimmi ja Sevastopoli ebaseaduslikku annekteerimist; rõhutab, et annekteerimisega rikutakse ka 1997. aastal Ukraina ja Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud sõpruse, koostöö ja partnerluse lepingut; rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad ELi suhetes Venemaaga esinema ühtsena;

2. märgib murega, et Krimmi ebaseaduslik annekteerimine on põhjustanud märkimisväärse muutuse Musta mere piirkonna ja sellega külgnevate alade strateegilises olukorras; on seisukohal, et Venemaa agressiivne tegevus väljendab riigi tagasipöördumist vaenulike blokk-bloki-vastu-arusaamade juurde; hoiatab, et terve poolsaare okupeerimisega on Venemaa nii lääne (Balkani maad, Transnistria ja Doonau suudmeala) kui ka lõuna (Vahemere idaosa) suunal juurde saanud väga olulise platsdarmi, kuhu ta on paigutanud alalise mereväe, ning et Krimmi ebaseadusliku annekteerimisega on Venemaa loonud endale nn lõunapoolse Kaliningradi ehk veel ühe sõjalise eelposti otse NATO piiril;

3. on seisukohal, et muutus geostrateegilisel maastikul, sõjalise olukorra areng Musta mere piirkonnas ja Krimmi vägivaldne annekteerimine Venemaa poolt annavad märku ulatuslikumatest ja süsteemsematest probleemidest, mis on tekkinud külma sõja järgses normidepõhises Euroopa julgeolekustruktuuris; on seisukohal, et EL ja selle liikmesriigid peavad nendele probleemidele julgeolekumeetmetega vastama ning oma välis- ja julgeolekupoliitika seda arvestades läbi mõtlema, mis peab kajastuma muudetud Euroopa julgeolekustrateegias, Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegias ja ELi Musta mere strateegias; on mures Venemaa suurenenud surve pärast ELi idapiirile, sealhulgas Rumeeniale, Poolale ja Baltimaadele, kuna see kujutab endast suurt ohtu;

4. rõhutab, et EL peaks suurendama oma vastupanuvõimet ning reageerima inforünnakute ja infoturbe probleemidele; peab kiiduväärseks nõukogu 19.–20. märtsi 2015. aasta otsust käivitada vastusammuna Venemaa propagandale projekt, mis hõlmab mitme venekeelse telekanali rahastamist;

5. väljendab sügavat muret selle pärast, et Venemaa suurendab praegu oma kaitse- ja ründevägede kohalolekut Musta mere piirkonnas, ning Musta mere laevastiku kavandatud laiendamise ja ajakohastamise pärast, mis hõlmab kuue uue „Rostov-na-Donu“ tüüpi kaasaegse diiselallveelaeva ja kuue uue „Admiral Grigorovitši“ tüüpi sõjalaeva laevastikku lisamist; tuletab meelde, et õhuründevägede vahendite kohalepaigutamine ja Krimmi sõjalise taristu uuendamine tugevdab Venemaa sõjalist ründevõimet ja suutlikkust saada jõude väljapoole oma territooriumi;

6. võtab murega teadmiseks Venemaa järjepideva sõjalise kohaloleku suurendamise okupeeritud Gruusia piirkondades – Abhaasias ja Lõuna-Osseetias (Tshinvali piirkonnas); märgib, et see laia tegevusulatusega ründe- ja kaitseotstarbeline sõjaline taristu kujutab tõsist ohtu kogu Musta mere piirkonnale;

7. märgib murega, et Venemaa on märkimisväärselt tugevdanud oma õhu- ja merekaitsejõudusid Musta mere piirkonnas, olles kasutusele võtnud uued laevatõrjeraketid (mille laskeraadius on 600 km, ulatudes Bosporuse väinani) ning kindlustades, et Venemaa hävitajate kontrolli all on ligikaudu kolmveerand Musta mere piirkonna õhuruumist (praktiliselt kolmekordistades lennuväljade arvu Krimmis); märgib sellega seoses, et Venemaa on tugevdanud oma sõjalist võimekust nii strateegilises kui ka taktikalises mõttes: strateegilistest vahenditest on tiibrakette kandvatel pikamaa pommituslennukitel ja Musta mere läänekalda läheduses lendavatel luurelennukitel võimalik tungida kaugemale Kesk-Euroopasse; taktikalistest jõududest kujutavad kaks merejalaväebrigadi, keda võivad toetada Mistral-tüüpi helikopterikandjad, maabumisel märkimisväärselt võimalikku ohtu; tervitab Prantsusmaa otsust vaadata ümber Mistral-klassi dessantlaevade Venemaale üleandmine ja tervitab Prantsusmaa läbirääkimisi kõnealuse tehingu selgesõnaliseks ja lõplikuks tühistamiseks;

Neljapäev, 11. juuni 2015

8. on sügavalt mures president Putini teadaande pärast, mille kohaselt oli ta Venemaa-poolse Krimmi hõivamise ajal valmis seadma lahinguvalmis Vene tuumajõud, kui lääs oleks annekteerimise vastu sekkunud; on lisaks sügavalt mures Venemaa kõrgete ametnike tehtud ähvardavate avalduste pärast, mille kohaselt on Venemaal õigus kasutada ja hoida Krimmis tuumarelvi, millele oleksid tagajärjed kogu maailma jaoks; märgib murega, et 2015. aasta märtsis võttis Venemaa sõjalise õppuse ajal Krimmis kasutusele avalikustamata arvil strateegilisi tuumavõimekusega TU-22M3 pommitajaid; on mures 2014. aasta detsembris kehtestatud uue Venemaa sõjalise doktriini pärast, mis võimaldab kasutada tuumarelva riigi vastu, kellel tuumarelva ei ole;

9. märgib, et kui Venemaa kavatseb paigutada Krimmi kahesuguse kasutusega relvasüsteemid, seab see kahtluse alla Venemaa head kavatsused eelseisva tuumarelva leviku tõkestamise lepingu läbivaatamise raames teha edusamme mitmepoolses tuumadesarmeerimise kavas ning õõnestab selles suunas juba tehtud pingutusi;

10. peab Venemaa hävitajate hiljutisi madalalt ülelende NATO sõjalaevadest ja uurimisplatvormidest Mustal merel selgeks märgiks Venemaa agressiivsemast hoiakust Musta mere piirkonnas ning hoiatab suurema eskaleerumisohu eest; nõuab otseseid sõjavägede sidekanaleid, et vältida traagilisi arusaamatusi, millel võivad olla kaugeleulatuvad sõjalised ja julgeolekualased tagajärjed;

11. on sügavalt mures äärmiselt tõsise olukorra pärast Ida-Ukrainas, kus sõda põhjustab Ukraina ja kogu piirkonna destabiliseerumist, sealhulgas võimaliku ohu pärast, et luuakse maakoridor, mis ühendab Venemaa territooriumi separatistide kontrolli all oleva Aasovi mere läänekalda (Mariupol) kaudu Krimmiga, mille tulemuseks võib olla Ukraina täielik merest äraldamine; kutsub Ukrainat ja Moldova Vabariiki tungivalt üles võtma meetmeid, et takistada relvade ja sõjalise varustuse tarnimist Transnistria piirkonda nii maismaad kui ka õhuteed pidi;

12. mõistab hukka asjaolu, et Venemaa toetab otseselt ja kaudselt separatistide rühmi Ukrainas, muu hulgas relvadega ja võitlejate värbamisega, soodustades seeläbi sõja jätkumist; väljendab muret Venemaa toetatud separatistide kontrolli all olevas piirkonnas teadete kohaselt toime pandud sõjakuritegude pärast, sealhulgas reisilennuki MH-17 allatulistamise pärast – juhtum, mille üle on käimas sõltumatu ja rahvusvaheline uurimine; nõuab tungivalt, et Venemaa viiks kohe kõik oma sõjalised jõud Ukraina territooriumilt välja ja järgiks Minski kokkuleppeid; nõuab tungivalt, et Venemaa ja kõik osalised kasutaksid oma mõjuvõimu vaenutegevuse peatamiseks ning edasiste sõjakuritegude ja uute ohvrite ärahoidmiseks; kordab, et toime pandud sõjakuritegude eest ei saa anda amnestiat;

13. peab kahetsusväärseks seda, et Musta mere piirkondlikud julgeolekukoostööalgatused BLACKSEAFOR ja Black Sea Harmony, mille eesmärk on näidata maailmale, et Musta mere äärsed riigid suudavad võtta esmase vastutuse oma julgeoleku eest, säilitades seejuures potentsiaali edaspidi taaslustada koostöö nende riikide vahel, on praegu halvatud;

Kindel positsioon ja suhtlemine Venemaaga

14. rõhutab, et suhtlemine Venemaaga kui rahvusvahelise süsteemi olulise osalejaga peaks pikas perspektiivis olema üldiselt pigem koostööle suunatud kui vastasseisuline; on sellegipoolest seisukohal, et lühiajalises ja keskpikas perspektiivis peab Venemaa hiljutisest tegevusest tingitud usalduse kaotuse tõttu katkenud koostöö taaslustamine põhinema kahel tingimusel: esiteks peab NATO tagama oma idapoolsetele liikmesriikidele tugeva strateegilise kindlustunde ja teiseks peab Venemaa muutma oma Ukraina-suunalist poliitikat, eeskätt rakendama täielikult ja tingimusteta 2014. aasta septembris ja 2015. aasta veebruaris sõlmitud Minski kokkuleppeid (mis kehtivad üksnes Ida-Ukraina konflikti suhtes) ja tagastama Krimmi Ukrainale, millega taastataks endine olukord ja Ukraina ametiasutuste kontroll riigi territooriumi üle rahvusvaheliselt tunnustatud piirides;

15. väljendab lootust, et 12. veebruaril 2015. aastal saavutatud Minski relvarahukokkulepet järgitakse ja seeläbi võidetakse aega läbirääkimiste teel poliitilise lahenduseni jõudmiseks; on mures arvukate vihjete pärast, et Vene pool ja separatistid on kokkulepet rikkunud; rõhutab, et kehtivat rahvusvahelist õigusraamistikku tuleb täiel määral järgida;

Neljapäev, 11. juuni 2015

16. on seisukohal, et kui Venemaa ei pea täielikult kinni Minski relvarahukokkulepetest ning jätkab Ida-Ukraina destabiliseerimist ja Krimmi ebaseaduslikku okupeerimist, tuleks sanktsioonide kohaldamist jätkata ja neid karmistada ning jätkata ja tõhustada Ukrainat kaitsevõimekuse suurendamise toetamist; rõhutab, et kohaldades sanktsioone Venemaa tegevuse vastu, mis on vastuolus rahvusvahelise õiguse kehtivate eeskirjadega, peab EL näitama üles ühtsust, solidaarsust ja pühendumust;

17. palub ELi liikmesriikidel jääda Venemaa suhtes kokkulepitud sanktsioone rakendades kindlaks ja ühtseks, külmutades ka kogu sõjalise ja kaitsealase koostöö Venemaaga ning tühistades lepingud, näiteks Mistral-klassi dessantlaevade tarnimise Venemaale ja ootab selle tehingu tühistamiseks peetavate läbirääkimiste edukat lõpetamist;

Energia- ja merendusjulgeolek, julgeolek piiridel ja inimeste julgeolek Musta mere piirkonnas

18. kiidab heaks ELi energiapoliitika rakendamise, mille eesmärk on edendada kõikide liikmesriikide energiapoliitikat; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid vajalikke meetmeid, et vähendada oma energiasõltuvust ning tagada nafta- ja gaasivarude kasutamise ning transportimisega seotud tegevuse julgeolek Musta mere piirkonnas; palub ELil energiasõltumatuse strateegia raames toetada algatusi Musta mere energiaressursside mitmekesistamiseks, sealhulgas investeringute ja finantsmeetmetega; kutsub komisjoni üles jätkama Nabucco gaasijuhtme ehitamise ettevalmistustöid; on seisukohal, et konstruktiivne ja usalduslik suhe naaberriikide vahel on liikmesriikide parim energiavarustuse tagatis;

19. väljendab muret selle pärast, et nafta- ja gaasivarude kasutamine ning transportimine Musta mere piirkonnas sõltub üha rohkem sellest militariseerimise tasemest, mis kaasnes Krimmi ebaseadusliku annekteerimisega Venemaa poolt ja seal järgnevalt sõjalise võimekuse suurendamisega; kinnitab, et arvestades ebastabiilsuse võimalust ja eeskätt asjaolu, et Euroopa sõltub energiatransiidi puhul Mustast merest, on ELil strateegiline huvi takistada piirkondlike jõudude sõja piiril balansseerimise poliitikat ning sel eesmärgil võib tal tekkida vajadus koondada Euroopa mere- ja õhuväe vahendid Mustale merele; kutsub liikmesriike üles astuma samme, mis on vajalikud selleks, et tagada Musta mere piirkonnas nafta ja gaasi kasutamise ning transportimise turvalisus;

20. rõhutab, et praegune kriis mõjutab koostööd teistes olulistes valdkondades, nagu piirihaldus ja julgeolek piiridel (eriti rände kontroll), inimkaubandus ja võitlus organiseeritud kuritegevuse vastu;

21. mõistab hukka alates Krimmi okupeerimisest Venemaa jõudude poolt seal toime pandud inimõiguste rikkumised, sealhulgas inimeste hirmutamise ja kadunuks jääma sundimise juhtumite suureneva arvu⁽¹⁾, sõnavabaduse tsenseerimise ja vähemuste, eriti etniliste ja rahvusvähemuste tagakiusamise; mõistab hukka Ukraina territoriaalset terviklikkust toetavatel meeleavaldustel osalenud põliste krimmitatarlaste süsteemse tagakiusamise; tuleb meelde, et tuhanded krimmitatarlased on tagakiusamise hirmus oma kodupaigast põgenenud ja otsinud varjupaika Ukraina muudes piirkondades; väljendab solidaarsust nendega ja nõuab tungivalt olukorra parandamist; palub Venemaa ametiasutustel lõpetada kohe krimmitatarlaste täitevorgani *Mejlis* ahistamine; palub Venemaal austada täielikult Krimmi kohaliku elanikkonna õigusi ning palub Ukrainal, ELil ja selle liikmesriikidel jälgida inimõiguste austamist Krimmis;

22. nõuab, et korraldataks uurimised ja et rahvusvahelistel inimõiguste järgimist kontrollivatel organisatsioonidel oleks parem juurdepääs kõikidele Krimmis aset leidnud rasketele inimõiguste rikkumise juhtumitele; palub Ukraina valitsusel kasutada kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et uurida oma riigi territooriumil toime pandud sõjakuritegusid ja süüdlased vastutusele võtta; kutsub rahvusvahelist üldsust, sealhulgas Haagi kohut, üles alustama Krimmi ebaseadusliku annekteerimise ja Ida-Ukraina konflikti käigus toime pandud võimalike kuritegude uurimist;

23. juhib tähelepanu Musta mere piirkonna äärmuslikule keskkonnanalasele kaitsetusele; rõhutab, et piirkonna aina suurenev militariseerimine tekitab selle hapra ökosüsteemi jaoks lisaohte, ning nõuab, et loodaks tõhus vahejuhtumite ennetamise mehhanism, millel oleks hädaolukordade puhul kõiki mereäärseid riike hõlmav usaldusväärne teabevahetussüsteem;

⁽¹⁾ Rooma statuudi (2002) artikli 7 lõike 1 punkti i tähenduses.

Neljapäev, 11. juuni 2015

24. tuletab meelde, et Ukrainas peetava Venemaa hübriidsõja tingimustes peab EL käituma ühtselt; usub kindlalt, et ühtsus on eeltingimus, et reageerida tõhusalt kõikidele julgeolekuohtudele ja poliitilistele probleemidele, mis on tingitud Venemaa sõjalisest ja mittesõjalisest tegevusest Ukrainas;

ELi ja rahvusvaheliste osalejate roll

25. rõhutab, et Musta mere piirkond peaks olema ELi jaoks tõeline prioriteet; peab kehtivat Musta mere sünergia koostöövormi aegunuks; kordab oma üleskutset komisjonile ja Euroopa välisteenistusele koostada võimalikult kiiresti terviklik ELi strateegia Musta mere piirkonna jaoks; rõhutab, et ELi merendusjulgeoleku strateegia sätteid tuleks kohaldada ka Musta mere puhul; nõuab Euroopa julgeolekustrateegia läbivaatamist ning loodab, et Euroopa naabruspoliitika läbivaatamine, milles võetakse arvesse piirkonda hõlmavaid kõiki asjakohaseid programme, toob kaasa suurema ÜJKP alase koostöö Musta mere äärsete partnerriikidega;

26. rõhutab, et olenemata asjaolust, et Musta mere sünergia koostöövorm on praktiliselt seiskunud, peaks tõhus koostöö Musta mere piirkonna riikidega jätkuma; peab kiiduväärseks ÜJKP missioonide – ELi nõuandemissiooni, ELi vaatlusmissiooni ja ELi piirihaldamise abimissiooni – jätkumist, kuna need on olulised osad ELi panuses, mille abil püütakse piirkonna pikaleveninud konflikte lahendada; väljendab heameelt jõupingutuste üle, mida liikmesriigid teevad Musta mere äärsete riikide sõjalise võimsuse parandamiseks, et suurendada nende võimet reageerida piirkonnas kriisiolukordadele; on seisukohal, et EL vajab julget ja tulemustele suunatud lähenemisviisi, eelkõige majanduse, kaitse- ja julgeoleku valdkonnas, et tugevdada ELi sisemiselt, ajakohastada ja parandada olemasolevaid vahendeid ning suurendada liidu suutlikkust reageerida naabruses toimuvatele Euroopa julgeolekut mõjutavatele arengutele;

27. rõhutab, kui tähtis on kooskõlastamine NATOga, eriti NATOsse kuuluvate Musta mere äärsete riikidega, ja Ameerika Ühendriikidega, sest Musta mere piirkond on Euroopa ja Atlandi ookeani piirkonna julgeoleku oluline osa; rõhutab, et ELi ja NATO liikmete hulka kuuluvate Musta mere äärsete riikide sõjalise võimsuse ajakohastamine ja tõhustamine on ülimalt oluline piirkonnas julgeoleku ja stabiilsuse tagamiseks; väljendab heameelt selle üle, et NATO on võtnud kohustuse toetada Musta mere äärsete riikide piirkondlikke pingutusi julgeoleku ja stabiilsuse tagamiseks; rõhutab, et EL ja NATO peavad toetama Musta mere säilitamist avatud majanduspiirkonnana; palub OSCE-l laiendada oma Musta mere julgeoleku alaseid jõupingutusi; palub ELil toetada OSCE jõulisemat kohalolekut ja julgeolekuolukorra leevendamisele suunatud uusi OSCE algatusi piirkonnas;

28. tuletab meelde, et eeskätt Musta mere piirkonna julgeolekuolukorda arvestades peab kõikidel ELi liikmesriikidel kooskõlas ELi lepingu artikli 42 lõikega 7 olema ühesugune julgeoleku tase;

29. väljendab heameelt NATO liikmesriikide võetud kohustuse üle pidada tähtsaks ühist julgeolekut ja vajaduse korral rakendada Washingtoni lepingu artiklit 5; kiidab heaks NATO Walesi tippkohtumise otsuse kindlustunnet suurendavate strateegiliste meetmete ja valmisoleku tegevuskava kohta, mis on olulised elemendid enim mõjutatud NATO liikmesriikide julgeoleku jaoks; palub NATO-l jätkata küberkaitse- ja raketitõrjevõimekuse arendamist, sealhulgas Musta mere piirkonnas, ning töötada välja eriolukordade lahendamise kavad asümmeetrilise ja hübriidsõja tõkestamiseks ja selle vastu võitlemiseks;

30. nõuab tungivalt, et komisjon toetaks liikmesriikide püüdlusi leida võimalusi, kuidas suurendada oma kaitse-eelarvet 2 % tasemeni; peab kiiduväärseks, et NATO liikmed andsid viimasel NATO tippkohtumisel Newportis lubaduse tagada, et 2024. aastaks ulatuvad nende kaitsekulutused vähemalt 2 %ni SKPst; väljendab muret mõnede liitlaste teadete pärast, mille kohaselt nad kavatsevad kaitsekulutusi veelgi kärpida; tuletab sellega seoses meelde Washingtoni lepingu artiklit 3;

31. tuletab meelde, et kuigi 2008. aastal ei võetud vastu Gruusia ja Ukraina taotlusi ühineda NATO liikmesuse tegevuskavaga, teatas NATO Bukaresti tippkohtumisel, et Gruusiast ja Ukrainast saavad organisatsiooni liikmed; märgib, et pärast 2008. aasta sõda Gruusias ja 2014. aastal toimunud Krimmi ebaseaduslikku annekteerimist on Venemaa need kaks riiki territoriaalselt halvanud, muutes need NATO liikmesuse jaoks sobimatuks; on seisukohal, et kuigi NATO ei saa neid riike otseselt kaitsta, on organisatsioonil moraalne kohustus aidata Gruusial ja Ukrainal end ise kaitsta;

Neljapäev, 11. juuni 2015

32. rõhutab, et NATO peaks säilitama oma üldise mere- ja õhujõudude ülekaalu Musta mere piirkonnas ning võime seda piirkonda jälgida;

o

o o

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning kõikide Musta mere äärsete riikide valitsustele ja parlamentidele.
